

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA
EGÉSZSÉGÜGYÉRT FELELŐS ÁLLAMTITKÁR

Iktatószám: 2940-5/2018/EHUMAP

Hiv. szám: 01/2018/FESZ-MOMSZ

Dr. Soós Adrianna részére
elnök

Független Egészségügyi Szakszervezet
1125 Budapest, Szarvas Gábor út 9/b.

Dr. Kusper Zsolt részére
elnök

Magyarországi Mentődolgozók Szövetsége
1593 Budapest, Pf. 708.

Tárgy: Válasz az egészségügyi szférában dolgozók helyzetével kapcsolatban

Tisztelt Elnök Asszony!
Tisztelt Elnök Úr!

Orbán Viktor Miniszterelnök Úrnak, Balog Zoltán Miniszter Úrnak, valamint részemre megküldött leveleire vonatkozóan szakmai illetékességből az alábbi összevont választ adom.

Az Egészségügyért Felelős Államtitkárság **az ágazatban reprezentatívnak minősülő két szakszervezettel**, az Egészségügyi és Szociális Ágazatban Dolgozók Demokratikus Szakszervezetével (a továbbiakban: **MSZ EDDSZ**) és a Mentődolgozók Önálló Szakszervezetével (a továbbiakban: **MÖSZ**), **illetve azok stratégiai partnereivel** (Magyar Orvosi Kamara, Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara, Magyar Gyógyszerészi Kamara) **folyamatos sztrájk tárgyalásokat folytat. Az Önök által megfogalmazott követelések és javaslatok döntő többségére vonatkozóan a tárgyalások során a tárgyalópartnerekkel együttműködve sikeres megállapodások születtek, melynek eredményeképpen számos pozitív intézkedés történt az egészségügyi dolgozók helyzetének javítása érdekében. Továbbá, egyes kérdések tekintetében jelenleg is folynak az egyeztetések.**

A Kormány elismeri és megbecsüli az egészségügyi szakemberek áldozatos munkáját és 2010 óta folyamatosan kiemelten kezeli az egészségügyi humán erőforrás megtartásának kérdését.

2012-2013-ban két lépcsőben 95 ezer egészségügyi dolgozó részesült béremelésben. Az egészségügyi dolgozók jövedelmi helyzetének további javítását célzó bértárgyalások eredményeként 2016-ban a reprezentatív szakszervezetekkel és szakmai kamarákkal további bérfejlesztésről született megállapodás. A szakvizsgával rendelkező szakorvosok

és a kórházi szakgyógyszerészek alapbére két lépcsőben összesen bruttó 207 ezer forinttal emelkedett. A szakvizsgával nem rendelkező orvosok és kórházi gyógyszerészek alapbére 2017. november hónaptól bruttó 50 ezer forinttal emelkedett. Az orvosok alapbére a 2016-2017. közötti időszakban átlagosan 56,8%-kal növekedett. A szakdolgozók bére 2016. és 2019. között 4 lépcsőben átlagosan 65,5%-kal növekszik, amelyből 53 % már megvalósult. Az eredetileg 2018. november 1-jétől esedékes, szakdolgozókra vonatkozó béremelés 2018. január 1-jére történő előrehozása is mutatja: kiemelt célunk az, hogy a szakdolgozók minél jobb anyagi helyzetbe kerüljenek.

Egyetértünk abban, hogy a béremelés mértéke, aránya fejezze ki a végzett munka, a szakmai tapasztalat és a szaktudás elismerését. Az eddigi bérintézkedések is ezen elvek mentén történtek. Az ágazati bérfejlesztés mértékének kialakítása során kifejezetten az volt a rendező elv, hogy a nagyobb mértékű béremelést a több évtizede pályán lévő szakdolgozók kapják, és a 2016 szeptemberében megkezdett bérintézkedések ez alapján történtek meg, így a korábbi torz helyzetet sikerült rendezni.

Az Országos Mentőszolgálat munkatársai az említett ágazati béremelésen felül 2018 januárjától további 10 százalékos béremelésben részesültek, ami a kivonuló állomány mellett az adminisztratív és fizikai állományt is érintette, és aminek rendkívül pozitív fogadtatása volt a dolgozók körében. A mentődolgozók alapbére 2018. év végére a 2016. év elejéhez képest átlagosan 67%-kal több lesz.

Tekintettel arra, hogy az ágazati béremelés 2012-ben indult el, 2010-ben a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény szerinti illetménytábla alapján került sor az egészségügyi dolgozók bérének megállapítására, melyet az éves költségvetési törvény tartalmaz. A 2010 és 2018 januárjában hatályos illetménytáblák összehasonlítása jól szemlélteti az alapberek jelentős mértékű emelkedését. A bértáblában foglalt alapberek nem tartalmazzák a mozgóbérelemeket, amelyek az esetek nagy részében 40%-ot meghaladó részét teszik ki a munkavállaló bérének.

A jelenleg hatályos szabályozás alapján az alapellátás finanszírozása jelentősen eltér a járó-, illetve fekvőbeteg-ellátás finanszírozásától. **Az alapellátásban dolgozók esetében – közvetett módon – a finanszírozási díjak megemelésével biztosítható az egészségügyi dolgozók részére a magasabb illetmény, munkabér (vagy más díjazás) megnövelésének lehetősége.** Az alapellátás finanszírozása az elmúlt években többször is emelkedett. A Kormány 2010-hez képest 2017-ben már 61,9 %-kal több pénzt biztosított az alapellátás támogatására (házi orvosokra, házi gyermekorvosokra, iskolaorvosokra, védőnőkre és a területi ellátást végző fogorvosokra).

A rendelkezésre álló forrásokra tekintettel a béremelési folyamatban elsődleges prioritásként az egészségügyi intézményekben tényleges gyógyító munkát végző, „ágy mellett dolgozó” egészségügyi dolgozók jövedelmi helyzetének javítása került kijelölésre. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a Kormányzat az egészségügyi intézményekben más munkakörben, akár a **gazdasági vagy a műszaki területen dolgozók** munkáját ne ismerné el ugyanolyan mértékben. A gazdasági-műszaki területen dolgozók béremelésére vonatkozóan a sztrájk tárgyalás keretében kötött megállapodásban a további tárgyalási témák között szerepel ez a kérdéskör is.

A munkaruhára, annak mosatására vonatkozóan fontosnak tartjuk, hogy megfelelő módszertan kerüljön kidolgozásra. Ennek érdekében 2017-ben létrehoztunk egy

munkacsoportot, amely áttekinti az érintett kérdésköröket és a tervek szerint a kockázat értékelés-elemzés egységes értelmezéshez az intézetek számára ajánlást készít a jövőben.

A mozgóbér-elemek emelésével kapcsolatban szeretném tájékoztatni Elnök Asszonyt és Elnök Urat, hogy a levelükben tévesen értelmezik a mozgóbérek helyzetét, hiszen a 2012-2013-ban végrehajtott bérintézkedést követően 2015-től kezdődően a mozgóbér elemeinek számítási alapja az ágazati bér, illetve illetménytábla. Tehát **az ágazati béremelés során az alapbér (alapilletmény), valamint az alapilletményhez kapcsolódó mozgóbér-elemek összege is emelkedik, így az alapbér emelés jelenleg is maga után vonja a mozgóbér-elemek emelkedését. Ezért erről külön szabályozás nem szükséges.**

Az egyes egészségügyi dolgozók és egészségügyben dolgozók illetmény- vagy bérnövelésének, valamint az ahhoz kapcsolódó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 256/2013. (VII. 5.) Korm. rendelet 2/C. § (3) bekezdése kimondja, hogy „**4-8. melléklet szerinti illetmény-, illetve bértáblák változása miatti alapbér (garantált illetmény) növekedés a foglalkoztatottat a munkáltató egyoldalú döntése alapján az alapbérére (garantált illetményén) felül megillető juttatás - különösen illetménykiegészítés - terhére, annak visszavonásával vagy csökkentésével nem biztosítható**”. Tehát a levelükben felvetett követelést jelenleg is jogszabály szabályozza. Amennyiben ettől eltérő gyakorlatról történik a bejelentés, azt minden esetben kivizsgáljuk.

A szakember-elvándorlás és a szakember utánpótlás nem csak hazánkat, hanem a többi környező országot is sújtó probléma. A Kormányzat a szakember utánpótlás biztosítása érdekében a szakképzés és a munkafeltételek javítása területén is tett, és tesz lépéseket. **Fontos változás a 2016. évi Országos Képzési Jegyzék átalakítása és a szakgimnáziumi rendszer bevezetése**, melynek köszönhetően a munkaerő-piaci igényekhez igazodóbbá vált az egészségügyi szakképzések rendszere. A szakképzési törvény 2016. évtől **a kórházak számára is lehetőséget biztosít tanulószervezők kötésére**, melynek eredményeképpen a kórházak a gyakorlati képzések finanszírozásához **jelentős többletforrásokhoz jutnak, és a tanulók is rendszeres támogatásban részesülnek**. A szakképzés területén a második szakképesítés ingyenessé tétele, valamint az ösztöndíj rendszerek bevezetése szintén azt a célt szolgálja, hogy a pályaválasztók részére vonzóbbá váljanak az egészségügyi szakképzések.

Magyarországon a külföldi munkavállaláshoz benyújtott kérelmek száma alapján látható, hogy 2018-ra **a hatósági bizonyítványuk kiállítását első alkalommal kérő magyar állampolgárságú orvosok száma 60%-kal, a szakdolgozóké pedig 28,2%-kal csökkent, ami többek között a fent részletezett intézkedéseknek is köszönhető.**

Az intézmények cafeteria kifizetéseivel kapcsolatban tájékoztatom Elnök Asszonyt és Elnök Urat, hogy téves az a megállapítás, miszerint az intézményekben nincs cafeteria, helyi utazási bérlet vagy más béren kívüli juttatás. Az Állami Egészségügyi Ellátó Központ fenntartásában álló intézmények közül 38-ban történt kifizetés 2017-ben cafeteria, illetve béren kívüli juttatás jogcímen, melyekben összesen 22 089 fő dolgozó részesült. Ezen kifizetések éves egy főre jutó keretszege 5000 Ft és 200 000 Ft között mozgott. A legszélesebb körben alkalmazott elem a készpénzkifizetés, ezt követi az Erzsébet utalvány, illetve a munkahelyi étkezés.

Ismételten szeretném felhívni szíves figyelmüket arra, hogy az Egészségügyért Felelős Államtitkárság az **MSZ EDDSZ-el és a MÖSZ-el, illetve azok stratégiai partnereivel jelenleg is folyamatos sztrájk tárgyalásokat folytat**, ezért azt javaslom, hogy a munkavállalói oldalon jelenleg megjelenő szervezetek vezetőivel, elsősorban az MSZ EDDSZ

elnökével vegyék fel a kapcsolatot, hogy közösen találhassák meg a módját annak, hogy a leghatékonyabban, a reprezentativitás elvét is szem előtt tartva képviselni tudják a tagjaik, illetve minden egészségügyi dolgozó érdekeit.

Budapest, 2018. március „2”.,

Üdvözlettel,

Dr. Ónodi-Szűcs Zoltán

